

پوئین‌های مریم

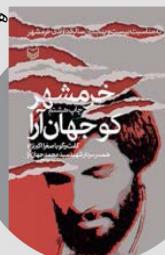
روایت‌های زنانه طی سال‌های اخیر از جنگ رشد جالب توجهی داشته است. به قدری که گاهی حس می‌شود حس از شود آنقدر که روایت زنانه داریم روایت زنانه از جزوی از فداع را مردان مداریم. این نشان می‌دهد

برخلاف تصویری که گاهی در رسانه‌های رسمی به آن دامن زده شد جنگ مقوله مردانه‌ای نبوده و مردان نقش افرین اصلی آن نبودند بلکه زنان نیز بار بزرگ از این تهاجم دنیاعلیه کشورمان را برداشته‌اند. کتاب «پوئین‌های مریم» روایتی از یک از همین زنان است که روایتش راز روزهای جنگ بازگو کرده است. مریم امجدی این روزهای در میان مانیست و چندی پیش ازین ما روزهای در شجاع خرم‌شهری است که در شهریور ۵۹ درختان شجاع خرم‌شهری در از جنگ داشت، اما در برابر دشمن باشروع تهاجم به شهر خرم‌شهر در مشاغل مختلفی چون امدادرسانی و نگهداری انبان مهمات مسجد جامع خرم‌شهر خدمت کرد. او در این مدت، گاهی به خط مقدم جبهه نیز رفت. این کتاب که فریبا طالش پور آن را تدوین کرده روایتی از حضور و نقش زنان و دختران در مقاومت سراسری است.

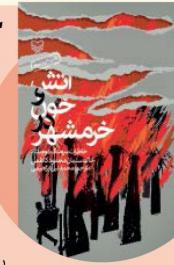
خرمشهر؛ کوچه‌های آرا

هر وقت سخن از جنگ می‌شود بی‌درنگ ذهن‌هایاد رزم‌نگان و فرماندهان و سرداران می‌افتد و تصویر آنها در حالات مختلف تندیعی می‌شود. ولی تصویری که کسی در ذهنش زنده نمی‌شود و آن نمی‌بیند تصویر خانواده این رزم‌نگان و فرماندهان است. تصویری که برخاسته از تبلیغ رسانه‌های است. تصویری که کمتر دیده شده، تصویر زنان و همسران رزم‌نگان و شهداء است. این کتاب روایتی است از زبان همسرشدید محمد جهان‌آرا که در آن به فراز و فرودهای زندگی با یک فرمانده پرداخته است. فرماندهی که نام او با خرم‌شهر پیوند عجیبی دارد و هر شنونده‌ای نام او را کنار نام خرم‌شهر قرار می‌دهد. این کتاب را به خاطر روایت زنانه هم باید در دسته آثار زنانه قرار داد و هم این که تصویری از درون خانواده یک فرمانده و رزم‌نده را به خواننده نشان می‌دهد.

آتش و خون در خرم‌شهر

احتمالاً خواندن خاطرات فرماندهان عراقی از اشغال خرم‌شهر جذاب باشد، از این حیث که خواننده می‌تواند روایت آنها را لحظاتی که مشغول ویران کردن زندگی افراد بوده‌اند، بخواند و حال آنها را برای چند سطر درک کند؛ حتی به نظر می‌رسد که این افراد برای سبک شدن باروجدان خود دست به قلم برده‌اند. کتاب «آتش و خون در خرم‌شهر» خاطرات سرهنگ دوم ستاد، خالد سلمان محمود کاظمی، یکی از افسران بلندپایه عراقی است؛ مردی که از روزهای آغازین حمله به خرم‌شهر به این شهریم آید و تا آزادی آن توسل رزم‌نگان ایرانی در خاک کشورمان می‌ماند. اور توصیف حضورش در خرم‌شهر از ظلم‌هایی که در حق این شهر کرده‌اند سخن می‌گوید و به عنوان یک شاهد عینی همه دیده و شنیده‌هایش را شرح می‌دهد. این کتاب از این حیث که از اژدها یک فرد متجاز روایت می‌شود، می‌تواند اهمیت داشته باشد زیرا خواننده از موقعیتی به خرم‌شهر نگاه می‌کند که راوی آن هیچ حسی نسبت به شهر ندارد مگر بخشی از پال جنگی فرماندهان بالادستی!

ماموریت در خرم‌شهر

رئیس کمیته واردات اسلحه در عراق براي شما حرف می‌زند. این کتاب از زبان یک عراقی دیگر روایت شده و به جایی‌های بعثی عراق در تصرف خرم‌شهر اشاره کرده است. سرهنگ فلاح الالامی از آمادگی ارتش بعث پیش از غار جنگ برای هجوم سراسری و اشغال خرم‌شهر خبر می‌دهد و اطلاعاتی جالب از روزهایی که ملت ایران مشغول ساختن انقلاب بودند، می‌دهد. همچنین آزادسازی خرم‌شهر و پیروزی ایران بر عراق در لابه‌لای خاطرات این سرهنگ عراقی خودنمایی می‌کند.

عبور از آخرین خاکریز

دکتر احمد عبدالرحمان، پژوهشک عراقی است که در اولین لحظات فتح خرم‌شهر به اسارت درمی‌آید و خاطراتش از روزهای تجاوز به خاک ایران را در قالب این کتاب روایت کرده است. مهم‌ترین ویژگی کتاب این است که اورایتی را سوسی از خاطرات نظامیان سامان داده و نگاهی انسانی و البته موشکافانه به جنگ داشته است. می‌توان نوشته‌های او را در ارایه نگاهی متفاوت نسبت به دیگر مجموعه خاطرات عراقیان درباره جنگ با ایران دانست. از نکات جالب کتاب می‌توان به پایان بندی آن اشاره کرد که این پژوهشک خود را به زمن‌گان ایران رسانده و درباره وضعیت محاصره عراقی‌ها در خرم‌شهر اطلاعاتی جالب و قابل تأمل بیان می‌کند.

اولین روزهای مقاومت

احتمالاً خواندن روایت‌هایی از اولین روزهای اشغال و مقاومت در خرم‌شهر جاذب خاصی داشته باشد. هر چند سیاری از کتاب‌ها را وی این لحظات هستند و در همین گزارش نیز به آنها اشاره شده است. اما کتاب «اولین روزهای مقاومت» هم یک دیگر از کتاب‌هایی است که در این حوزه آماده سازی شده است. این کتاب نیز روایت تکاوران از شنیدن این کتاب اسلامی ایران از روزهای آغاز جنگ تحمیلی و بیرونی روزهای عراقی به سوی خرم‌شهر است که از اژدها نگاه دو تکاور از ۳۴ روز مقاومت خرم‌شهر را بازگو کرده است. عبا... صالحی و محمد رضا ابراهیم‌دخت دنو تکاوری هستند که مشاهدات خود را از ۳۴ روز مقاومت شهر خرم‌شهر در این کتاب بازگو کرده‌اند.

از خامنه تا خرم‌شهر

فتح خرم‌شهر مانند بمب از ریزی در جامعه عمل کرد و تمام اقشار جامعه از شنیدن خبر این اتفاق شادمان شدند. کتاب «از خامنه تا خرم‌شهر» در واقع روایت یک رزم‌نده از ابتدای جوانی تا رسیدن به پشت دروازه‌های خرم‌شهر است. سیری که از دوران انقلاب آغاز شده و تا آزادسازی خرم‌شهر ادامه دارد. این کتاب راوی خاطرات اسماعیل اسماعیلی است که کوشش می‌کند تصویری شخصی و کمالاً از یکی از بیانین از تاریخ ارائه کند. به عبارتی این کتاب و سیاری از کتاب‌های حوزه دفاع مقدس در دسته روایت از بیانین قرار می‌گیرد که جریانی دیگر در کنار روایت‌های رسمی (فرماندهان و مدیران ارشد کشور) است و حرکت می‌کند.

